

Partneři, nebo spojenci?

Výzkum problematiky přiblížení České republiky k NATO

V době od 3. září do 1. prosince 1994 vykonala na pracovišti Ústavu obranných studií (ÚOS) Armády ČR (dříve Institutu pro výzkum operačního umění) stáž slečna Annet Hogelingová, 24letá studentka 6. ročníku specializace „Mezinárodní organizace“ na Státní univerzitě v Groningenu v Holandsku. V únoru téhož roku zpracovala materiál „Výzkum důsledků integrace České republiky do NATO“ a následně požádala Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo obrany ČR o umožnění stáže. Ministr obrany ČR vyjádřil se stáží souhlas a náčelník Generálního štábu AČR zajistil její uskutečnění. ÚOS Armády ČR vytvořil podmínky pro její technické zabezpečení. Slečna Hogelingová zde vypracovala studii „Partneři, nebo spojenci - Výzkum problematiky přiblížení České republiky k NATO“. Stanovenými konzultanty byli plk. Ing. Stanislav Stach, CSc. a pplk. Ing. Josef Janošec, CSc. Absolventce stáže byl předán Certifikát ÚOS AČR. Studie v anglickém jazyce je uložena jako výsledek aktivit v knihovně nového Ústavu obranných studií. Tato stáž byla v Armádě ČR, podle dostupných informací, první zkušeností podobného typu. Publikování tohoto článku v našem časopise se kryje se záměrem redakční rady a redakce, jež chtějí pravidelně zveřejňovat původní články od autorů tzv. z druhé strany, tedy z vnějšího pohledu na naši vojensko-bezpečnostní problematiku, která nás bezprostředně zajímá.

Nejdůležitější pasáže její práce přinášíme ve zkráceném výtahu.

* * *

Posledních pět let přineslo nebyvalé změny. Země východní Evropy se s rozpadem blokové struktury ocitly v bezpečnostním vakuu, a proto hledají novou bezpečnostní polohu.

Již roku 1989 daly státy bývalé Varšavské smlouvy jasně najevo, obzvláště státy pozdější tzv. visegrádské skupiny - Polsko, Česká republika, Maďarsko a Slovensko, že by se rády připojily k NATO. Všechny tyto státy se cítí součástí široké evropské tradice, do které se chtějí vrátit. Pro lid těchto zemí by bylo členství v NATO znamením, že skutečně patří k Západu. Tyto státy se obávají o svou bezpečnost a hledají na Západě ochranu, ale NATO jim zatím nabídlo jen členství v Severoatlantické radě pro spolupráci (North Atlantic Cooperation Council - NACC) a místo plného členství v NATO pouze jistou kombinaci politických závazků a praktických opatření, tzv. plán Partnerství pro mír (Partnership for Peace plan - PFP). Odmítnutí plného členství v NATO vrhá stín na demokratizační proces ve střední a východní Evropě. Partnerství pro mír sice zvyšuje úroveň vojenské spolupráce, ale neobsahuje přesně stanovené bezpečnostní závazky. Je to hodně, nebo málo? Odpoví nám historie budování nové bezpečnostní struktury v Evropě.

Hledání bezpečnosti v regionální spolupráci

1. Hexagonála

V listopadu 1989 se Maďarsko, Itálie, Jugoslávie, Rakousko a Československo (v červnu 1990 se připojilo Polsko) rozhodly, že budou spolupracovat v tzv. Hexagonále. Budou spolu

probírat své ekonomické, ekologické zájmy, lidská práva a regionální spolupráci. Motivem této spolupráce bylo postupné zhoršování situace v Jugoslávii. Cílem Hexagonály bylo tudíž přispět k stabilizaci tohoto regionu. Nechtěly ale být pokládány za alternativu Varšavské smlouvy a také se nechtěly od Sovětského svazu izolovat (i dnes berou do jisté míry v úvahu přání Moskvy).

Výsledky Hexagonály v oblasti stability byly velmi malé. Brzy propukl v Jugoslávii otevřený konflikt a státy Hexagonály se nezmohly na víc než na slovní deklarace. Vzhledem k různosti zájmů jednotlivých států je obtížné jednat jako jedna pevná skupina. Co se týče bezpečnostní situace v Evropě, Hexagonála tedy hraje jen okrajovou roli.

2. KBSE

Na Konferenci o bezpečnosti a spolupráci v Evropě (Conference for Security and Cooperation in Europe - CSCE) se většina východoevropských států dívala na alternativu Hexagonály jako na důležité fórum, které může sloužit jako regionální systém kolektivní bezpečnosti. V listopadu 1990 se konal summit KBSE v Paříži. Na tomto zasedání byla přijata tzv. Pařížská charta pro novou Evropu, která mj. opravňovala zřízení stálých politických a administrativních orgánů. Ale ačkoliv v roce 1992 získala KBSE právo provádět mírové operace, pokusy změnit KBSE na organizaci kolektivní bezpečnosti neuspěly. Západoevropské země, které byly členy KBSE, totiž odmítly podporovat dalekosáhlé plány východoevropských zemí a více se zajímaly o zachování a reformu NATO. Východoevropské země si uvědomily, že KBSE, jako druh regionální spolupráce, jim neposkytuje žádné bezpečnostní záruky, které hledají. Z tohoto důvodu zaměřily svou pozornost na NATO.

Přibližování se k NATO

Začátkem roku 1991 se ve Visegradě sešli prezidenti Československa, Maďarska a Polska, aby prodiskutovali možnosti bezpečnostní spolupráce. Mluvílo se hlavně o zesilování vztahů se Západem a o asociaci s NATO. Všechny tři země si přislíbily vzájemnou bezpečnostní podporu, ale nechtěly jedna druhé poskytnout žádné pevné záruky, aby nevznikl regionální vojenský blok. Obávaly se, že takový vojenský blok by mohl být pro Západ důvodem, aby odložil proces integrace do NATO. Ačkoliv Polsko původně bylo pro silnou vojenskou spolupráci, souhlasilo s postojem Maďarska a Československa.

Deset dní po visegrádské schůzce se v Budapešti sešli ministři zahraničních věcí členských států Varšavské smlouvy a dohodli se, že v dubnu 1991 zastaví veškeré vojenské aktivity, nicméně politická spolupráce měla ještě pokračovat. (Činnost Varšavské smlouvy byla ukončena na posledním zasedání politického a poradního výboru v Praze 1. 7. 1991, pozn. red.)

Státy východní Evropy se ocitly v bezpečnostním vakuu. Od té doby je stále řešen problém, čím má být toto vakuum zaplněno. Na pražské Konferenci o evropské bezpečnosti v dubnu 1991 došla většina účastníků při řešení této otázky k závěru, že bezpečnost se netýká jen vojenských aspektů. Bezpečnost bude možná jen tehdy, pokud se podaří zemím východní Evropy vyhnout ekonomickému kolapsu. Skutečnost, že země NATO mají zájem na stabilitě a demokracii ve východní Evropě, je pro tyto země výhodou.

Snahy Československa, Maďarska a Polska o připojení se k NATO zesílily zejména při pokusu o státní převrat v Sovětském svazu. Po potlačení puče (trval od 19. do 21. 8 1991, pozn. red.) se dostavila nejen obecná úleva, ale také pocit nestability. A tento pocit se dále zesiloval při nekontrolovatelném rozpadu Sovětského svazu. Země visegrádské skupiny byly NATO vděčny, když během převratu vyhlásilo, že jejich bezpečnost je nerozlučně spjata s bezpečností ostatní Evropy. I když Aliance nenabídla žádné bezpečnostní záruky, toto vyhlášení vzbudilo veliká očekávání. V římské deklaraci NATO vyhlásilo, že spolupráce s východoevropskými státy bude nedílnou součástí strategie NATO a 20. prosince 1991 byla v Bruselu zřízena Severoatlantická rada pro spolupráci (North Atlantic Cooperation Council - NACC), do které byly přizvány všechny bývalé státy Varšavské smlouvy. NATO tím demonstrovalo zájem o státy východní Evropy.

NACC plánovalo pravidelná setkání na úrovni ministrů, velvyslanců, vojenských činitelů. Spolupráce se měla rozvíjet především při řešení bezpečnostních otázek, obranném plánování, při výměně informací (zvláště v oblasti „včasného varování“), konverzi vojenského průmyslu (čehož využilo zvláště Československo, které mělo vybudováno poměrně rozsáhlý vojenský průmysl a vláda zastavila export zbraní). Proto NACC vyslalo do zemí bývalé Varšavské smlouvy experty, kteří měli pomáhat při řešení vojensko-technických problémů.

NACC je oficiální základnou vztahů a spolupráce mezi členskými státy NATO a zeměmi východní Evropy. Jako fórum projednávání bezpečnostních otázek a s tím spojených problémů hraje důležitou úlohu. Proto je také současná struktura NATO, jeho prostředky a aktivity, z větší části výsledkem každoročních plánů NACC.

Partnerství pro mír

Na summitu NATO v lednu 1994 byla diskutována doplňková opatření, která jsou potřebná k zajištění bezpečnosti ve východní Evropě. Jedním z návrhů byl i plán Partnerství pro mír (PPM).

Návrh na Partnerství vlastně podal již v říjnu 1993 tehdejší americký ministr obrany Les Aspin, v Bruselu byl potom tento plán přijat a dále rozpracován.

PPM nabízí de facto rozšíření článku 4 Severoatlantické smlouvy na všechny státy Evropy tím, že nabízí rozsáhlejší vojenskou spolupráci i nečlenským státům NATO. Rozšíření článku 4 znamená i jisté politické závazky k východní Evropě. Je to ale spíše jen symbolické, protože již existuje NACC, které svou úlohu splňuje. Nicméně spolupráce NATO se státy východní Evropy takto získává stále větší a větší legitimitu.

PPM je explicitně navrženo tak, aby samy státy rozhodovaly, do jaké míry chtějí spolupracovat s NATO. Aktivní spolupráce bude totiž hrát důležitou roli při rozšiřování NATO. Je to proces sebevýběru. Čím aktivnější bude ta která země, tím vyšší bude mít šance na získání členství v NATO.

Ačkoli státy východní Evropy nemají ze strany Aliance žádné bezpečnostní záruky, jakýkoli aktivní účastník Partnerství je oprávněn konzultovat s NATO, kdykoli bude ohrožena jeho teritoriální integrita, nezávislost a bezpečnost.

Na druhé straně, státy NATO budou mít ze stability těchto států jen prospěch a v případě vzniklé krize mohou rozšířením členství získat vojáky i materiál. **Jedním z hlavních cílů PPM je totiž také zvyšování schopnosti NATO reagovat na nové situace mimo jeho hlavní poslání, tj. kolektivní ochranu.** PPM jsou tedy dveře k budoucímu členství v NATO pro ty země, které o to budou stát a které jsou také schopny něčím přispět k celkové bezpečnosti Aliance.

Důvody odmítnutí plného členství v NATO

Státy visegrádské skupiny se obávají, že pokud bude NATO otálet s rozšiřováním na východ, bezpečnostní situace v tomto regionu bude stále horší. Jestliže NATO ustoupí sovětskému vetu proti rozšiřování NATO o státy střední a východní Evropy, zůstane tato oblast ve sféře ruského vlivu. Taková situace by měla pro NATO katastrofální následky. Státy východní Evropy by se ocitly v zóně nejistoty, což by v této oblasti mělo za následek vzrůst nacionalismu.

Západoevropské státy odmítají plnou vojenskou integraci se středoevropskými a východoevropskými státy právě proto, že se obávají, že budou zapleteny do regionálních konfliktů.

Existuje také obava, že disproporční rozšíření NATO by znamenalo zároveň jeho oslabení. Plán Partnerství pro mír tedy ve skutečnosti odsunul rozhodnutí kdy a za jakých podmínek se východoevropské země stanou členy NATO.

Také postoj Ruska ovlivňuje západní myšlení. Rusko může cítit každé rozšíření NATO o státy východní Evropy jako své ohrožení, což by jistě posílilo konzervativní a nacionalistické kruhy v Rusku. Zvláště Američané se domnívají, že rozšíření NATO směrem na východ by mohlo v Rusku způsobit celý řetěz nežádoucích reakcí. Moskva se může obávat západní převahy a nemusí dodržovat odsouhlasené snižování nákladů na zbrojení. Může být ohroženo také další snižování jaderných arzenálů a může být i ohrožena spolupráce mezi Ruskem a Západem ohledně nešíření jaderných zbraní.

Mimo politické problémy (zejména v období hospodářské deprese se vyskytují pochybnosti, zda je v zájmu členů NATO ručit za bezpečnost států východní Evropy), rozšiřování NATO o státy visegrádské skupiny bude znamenat také množství technických problémů. Aliance je v období restrukturalizace a v samotných armádách NATO probíhají velké změny. V případě Polska, Maďarska, České republiky a Slovenska by měly být na jejich území umístěny jednotky některých členských států NATO. I to vyžaduje určitá infrastruktura a opatření. Jedná se zde o problémy standardizace vojenských struktur, zbraní, komunikačních zařízení. NATO přijde do styku s novými členy, kteří mají rozdílné politické, vojenské, vojensko-plánovací tradice.

Role NATO v Evropě zůstává ambivalentní. Nebylo dosaženo shody v otázce, má-li se NATO omezit jen na obranu teritoria šestnácti členských států, či zda má zasahovat i mimo tato území. Rozdílný postoj k Jugoslávii ukazuje, že není jasné, jaký přístup NATO zvolí k etnickým a národním konfliktům na svých hranicích.

S rozpadem sovětské supervelmoci nemá Západ již žádné důvody, aby se choval ke státům visegrádské skupiny jinak než k ostatním státům střední a východní Evropy. Tyto státy již nejsou jedinou baštou demokracie a antikomunismu ve střední a východní Evropě. V této chvíli nejsou země visegrádské skupiny nijak ohroženy. Opustily je poslední ruské jednotky a Rusko slíbilo, že své mezinárodní závazky bude dodržovat. Tyto státy již přímou ochranu

proti Rusku nepotřebují. Když budou přijaty do Aliance, např. Bulharsko a Rumunsko se budou cítit diskriminovány. Není lehké stanovit, které státy budou přijaty, a které ne. A čemu se chce NATO vyhnout především, je vytváření různých bezpečnostních zón. Především z těchto důvodů není zatím NATO připraveno zahrnout východoevropské státy a poskytnout jim shodné záruky, jaké poskytuje svým současným členům.

Česká odpověď

Tím, že se Česká republika připojila k Partnerství pro mír, vyjádřila skutečnost, že sdílí stejné hodnoty s NATO. Co se týče otázky neutrality, prezident Václav Havel prohlásil, že pokud by se měla Česká republika stát „ostrovem neutrality“ v Evropě, nemělo by to žádný pozitivní efekt. Budou-li se evropské demokratické státy angažovat, bylo by pro Českou republiku povinností se také zúčastnit. Česká republika tuto svou vůli vyjádřila aktivní účastí v Partnerství pro mír, místo aby zůstala stát pasivně stranou. Chápe PPM jako druh zkoušky zralosti pro ty země, které by se eventuálně chtěly stát členy NATO, a sama bude dělat vše, aby tohoto cíle také dosáhla.

Česká republika chápe PPM jako organickou součást transformace AČR. Sice stále ještě nevypracovala to, co by mohlo být nazváno vojenskou doktrínou, ale připravila řadu jiných dokumentů obecnější povahy: Strategie státní bezpečnosti bude mnohem širší, bude přesahovat vojenskou problematiku. Bude také zahrnovat ekonomické aspekty, policii a zahraniční politiku. Tento nový dokument bude prezentovat českou strategii a definovat českou pozici v evropském bezpečnostním prostředí.

AČR je koncipována spíše jako obranná armáda, ne jako odstrašení nepřitele, protože Česká republika žádného konkrétního nepřitele nemá. Základním východiskem je vysoce mobilní pozemní vojsko. Důležitou složkou Armády ČR je brigáda rychlého nasazení, u které se předpokládá, že bude cvičit společně s armádami NATO.

Dalšími klíčovými body jsou teze, že Česká republika nemá žádné územní požadavky a že odvrácení ozbrojených konfliktů v Evropě předpokládá vyřešení etnických, teritoriálních a ekonomických problémů. Česká republika si přeje udržovat dobré vztahy se státy bývalé Varšavské smlouvy, jmenovitě s Ruskem, zároveň chce vést bilaterální jednání se státy západní Evropy, zvláště s jednotlivými členy NATO. Důležité budou kontakty s menšími státy NATO, jako jsou Belgie, Holandsko a Dánsko. ČR se chce podílet na mírových operacích, na boji proti mezinárodní zločinnosti, pomáhat při řešení migrace a uprchlíků. Přijala nabídku Aliance a zřídila malou kontaktní kancelář ve středisku NATO v Bruselu a poslala koordinační důstojníky do SHAPE, aby se přiblížila atlantické filozofii evropské bezpečnosti, tak jak je vyjádřena v dokumentech NATO.

Současně ČR vytváří předpoklady pro integraci do vojenských struktur NATO: demokratickou civilní kontrolu ozbrojených sil podobnou té, která se provádí v západních demokraciích, ministerstvo obrany je vedeno civilní osobou, armáda je apolitická, to znamená, že všechny politické aktivity jsou v ozbrojených silách zakázány. Česká armáda se zapojuje do praktické spolupráce s NATO a zajímá se o společná cvičení a operační plánování, postupně zvyšuje interoperabilitu. Snižuje se počet vojáků a mění se poměr mezi vojáky základní služby a mezi vojenskými profesionály.

Česká republika je připravena plnit své mezinárodní závazky ohledně výměny informací o vojenském rozpočtu, jeho transparentnosti, čehož praktickým výrazem je *postupné zavá-*

dělní systému plánování, programování a rozpočtování (planning, programming and budgeting system), který má být plně operabilní v r. 1997.

Kritéria přijetí

Vojensko-politická spolupráce má pro partnery dalekosáhlé důsledky. Nekritické udělení členství může vést v rámci Aliance k napětí. Pokud přijaté státy nebudou splňovat určitá kritéria, může být ohrožena věrohodnost organizace jako obránce západních demokracií. Musí existovat přesně stanovená kritéria, podobně jako u podmínek členství do Západoevropské unie.

Především musí být prokázána věrohodnost žádosti o přijetí. Proč se země chce připojit do NATO? Má pro připojení se k Západu silnou motivaci? Mnohé země se chtějí připojit k Západu ne proto, že sdílají stejné demokratické struktury a hodnoty, ale vzhledem k reputaci Aliance a prosperitě Západu. NATO očekává, že země, které si přejí vstoupit do NATO, nebudou pouze souhlasit s principy NATO, ale že je i vtělí do zásad své státní politiky. Nový člen musí demonstrovat svou schopnost a ochotu podílet se na všech aspektech vojenského plánování NATO (*defence planning process of NATO*) a směřovat k interoperabilitě s NATO v takových fundamentálních oblastech, jako je vybavení a vojenská doktrína. Ta musí být obranná a noví členové musí její obranný charakter jasně prokázat.

Přijetí do NATO zahrnuje i vojenskou a politickou transformaci. Národy střední a východní Evropy žily po 40 let v přísném komunistickém systému a tato doba zanechala stopy v mysli lidí a byrokratických úřadech. Politický život musí být deideologizován a ozbrojené síly re-nacionalizovány. Musí být vytvořeny demokratické instituce, které je budou řídit. To bude znamenat i finanční výdaje: Partnerství pro mír předpokládá, že všechny výdaje si strany budou hradit samy.

Jinou otázkou např. je, že **Západ musí přesvědčovat bývalé sovětské satelity, že své problémy si musí řešit samy, že než se připojí k NATO, musí Alianci přesvědčit, že jako partneři mají cenu. Východoevropské státy musí být připraveny politicky i ekonomicky. Musí mít vyřešeny problémy národnostních menšin, musí mít vyřešeny vztahy ke svým sousedům.**

Státy visegrádské skupiny jsou sevřeny mezi proces integrace na Západě a proces dezintegrace na Východě. Jsou v situaci „Hlavy 22“: Na jedné straně potřebují NATO jako záruku stability, která povzbudí zahraniční investory, a tak podnítl ekonomický pokrok, na druhé straně není do NATO volný přístup, neboť před vstupem je tento ekonomický pokrok vyžadován. Před vstupem do západoevropské bezpečnostní sítě musí mít východoevropské země fungující demokratické instituce a stabilní tržní ekonomiku.

Proces přijetí do NATO bude strukturován na základě těchto kritérií. NATO může ukončit strach z druhé Jalty tím, že dá jasně najevo, že PFP je zaměřeno jako rozšíření NATO pro ty, kteří splňují podmínky pro vstup. Tímto způsobem může být upevněna zóna stability v Evropě bez toho, že se současní členové NATO zapletou do nějakých nových etnických a regionálních konfliktů a že budou některé státy diskriminovány.

NATO stojí na historické křižovatce. Jakým směrem se vydá, to pravděpodobně rozhodne o budoucí stabilitě Evropy. Samotné členské státy NATO jsou rozděleny podle toho, jak nejlépe tuto stabilitu podporovat. Německý kancléř Helmut Kohl tvrdí, že rychlé sjednocení Evropy je tím nejlepším způsobem jak zabezpečit evropský mír. Rusko tento proces zbrzdí a na sjednocenou Evropu se dívá jinak. Kdesi uprostřed jsou Spojené státy, které se chtějí vyhnout vytváření nových hranic rozdělujících Evropu.

Ale není vyloučeno, že již brzy státy visegrádské skupiny do NATO vstoupí. Ačkoliv USA doporučují opatrnost při rozšiřování NATO, jiné členské státy, jako třeba Holandsko a Německo si přejí, aby se NATO o státy visegrádské skupiny rozšířilo. Bývalý holandský ministr obrany v rozhovoru s americkým prezidentem Billy Clintonem přímo požadoval, aby byl vypracován časový plán, který by určil tempo přijetí nových členů.

Na jaře 1993 německý ministr zahraničí Klaus Kinkel a německý ministr obrany Volker Ruhe veřejně požadovali, aby bylo NATO otevřeno pro vybrané středoevropské státy, jmenovitě pro Polsko, Maďarsko, Českou republiku a Slovensko. Německá politika je jasná: **Německo chce podporovat ekonomicky a politicky stabilní Evropu.** Bude-li to ekonomicky možné, bude podporovat přijetí těchto států do Evropské unie. Bude to „de facto“ záruka jejich bezpečnosti. Německo je ochotno udělat vše, co je možné pro stabilitu v této oblasti. Vedle morální povinnosti zde hrají svou roli i německé zájmy. Německo se bojí návalu utečenců z východní Evropy.

Velká Británie má zatím k rozšiřování NATO ambivalentní postoj. Společně s Holandskem se snaží zabránit tomu, aby Západoevropská unie hrála příliš velkou bezpečnostně-politickou roli. Podporuje rozšiřování NATO na východ pouze tehdy, když to pomáhá udržet zainteresovanost USA na evropské bezpečnosti. Velká Británie nemá ráda evropský federalismus, proto teď prokazuje více benevolence ke vstupu zemí, jako je Polsko, Maďarsko, Česká republika a Slovensko do NATO.

Francie je na druhé straně toho mínění, že pro větší stabilitu Evropy je nezbytné prohlubovat právě Západoevropskou unii (WEU). Oficiálně Francie mluví o rozšiřování WEU a o NATO se nezmiňuje. Na jaře 1993 Francie vyhlásila tzv. Balladurův plán, který je jak proti rychlému rozšiřování NATO, tak Evropské unie.

Větší nadšení vzbudil francouzsko-německý návrh, aby se státy východní Evropy staly přidruženými členy WEU. Nedávno byly státy visegrádské skupiny, spolu s Bulharskem, Rumunskem a třemi baltickými státy přijaty jako přidružení členové. To znamená, že mohou ovlivňovat rozhodnutí WEU, pouze nemají právo veta. I když takové postavení neposkytuje žádné bezpečnostní záruky, státy visegrádské skupiny to chápou jako předstupeň členství v NATO.

Jaké jsou důvody pro stanovení jasných závazných kritérií vstupu do NATO a urychlené přijetí těchto států?

Na prvním místě je skutečnost, že pokud vznikne ve střední Evropě chaos, bude malá pravděpodobnost, že v jiných bývalých komunistických zemích bude klid. Vyhlídky na členství v Alianci mohou pomoci státům střední Evropy překonat potíže procesu transformace. Stanovením obecně platných kritérií budou státy vědět, jaké podmínky musí splňovat. To bude stimulovat proces důvěry a spolupráce se Západem.

Druhým argumentem je, že vstup do NATO bude prevencí proti konfliktům v daném regionu. Konflikty ve střední a východní Evropě mohou mít pro Západ vážné následky. Jakákoli nestabilita na území bývalého Sovětského svazu se totiž, než se dostane na Západ, nejprve rozšíří do střední Evropy. Německo je v situaci státu první linie. Pokud propukne ve střední Evropě konflikt, první s ním bude konfrontováno Německo.

Podpora bezpečnosti střední Evropy je proto v nejvlastnějším zájmu NATO. Hlavním úkolem nového generálního tajemníka NATO Willy Claese tedy bude dosáhnout shody všech členských států NATO, zejména souhlasu s rozšířením NATO.